

985.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

## **UKAZ**

### **O PROGLAŠENJU ZAKONA O VOJSCI CRNE GORE**

**("Sl. list Crne Gore", br. 88/09 od 31.12.2009)**

Prolašavam Zakon o Vojski Crne Gore, koji je donijela Skupština CrneGore 24. saziva, na osmoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2009. godini, dana 23. decembra 2009. godine.

Broj: 01-3206/2  
Podgorica, 29. decembra 2009. godine

Predsjednik Crne Gore,  
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj šednici drugog redovnog zasijedanja u 2009. godini, dana 23. decembra 2009. godine, donijela je

## **ZAKON**

### **O VOJSCI CRNE GORE**

#### **I. OPŠTE ODREDBE**

##### **Predmet zakona**

##### **Član 1**

Ovim zakonom uređuje se organizacija Vojske Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska), služba u Vojsci, prava i obaveze i status lica u Vojsci u toku službe i druga pitanja od značaja za Vojsku.

##### **Upotreba rodno osjetljivog jezika**

##### **Član 2**

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

#### **II. ORGANIZACIJA VOJSKE**

##### **Vojska**

##### **Član 3**

Vojska je profesionalna odbrambena snaga koja brani nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore, u skladu sa principima međunarodnog prava o upotrebi sile i izvršava dodijeljene misije i zadatke.

Vojska je pod parlamentarnim nadzorom i demokratskom i civilnom kontrolom, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Vojska se organizuje u komande i jedinice.

## **Vidovi, rodovi i službe**

### **Član 4**

Vojska se sastoji od vidova, rodova i službi.

Vidovi Vojske su: kopnena vojska, vazduhoplovstvo i mornarica.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) propisuje rodove i službe.

## **Stalni i rezervni sastav**

### **Član 5**

Vojsku sačinjavaju stalni sastav i rezervni sastav.

Stalni sastav Vojske sačinjavaju vojna lica i civilna lica u službi u Vojsci.

Rezervni sastav Vojske čini aktivna i neaktivna rezerva.

Brojna veličina, sastav i način angažovanja aktivne rezerve Vojske utvrđuje se propisom koji donosi Vlada.

Vojna lica su profesionalna vojna lica, vojnici na obuci i lica u rezervnom sastavu dok su u službi u Vojsci.

Lica u službi u Vojsci su profesionalna vojna lica i civilna lica u službi u Vojsci.

## **Profesionalna vojna lica**

### **Član 6**

Profesionalna vojna lica su:

- 1) vojnici po ugovoru;
- 2) podoficiri i podoficiri po ugovoru;
- 3) oficiri i oficiri po ugovoru.

## **Civilna lica**

### **Član 7**

Civilna lica u službi u Vojsci (u daljem tekstu: civilna lica) su lica koja vrše službu u Vojsci, na radnim mjestima propisanim formacijom Vojske.

## **Rezervni sastav Vojske**

### **Član 8**

Lica u rezervnom sastavu Vojske su:

- 1) rezervni vojnici;
- 2) rezervni podoficiri;
- 3) rezervni oficiri.

Lica iz stava 1 ovog člana, dok su u službi u Vojsci, imaju ista prava i obaveze kao i profesionalna vojna lica, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Vrijeme koje lica iz stava 1 ovog člana provedu na obuci, vježbi ili u međunarodnim snagama u inostranstvu, smatra se vršenjem službe u Vojsci u smislu ovog zakona.

Pripadnik rezervnog sastava Vojske, koji je angažovan kao aktivna rezerva, ima pravo na novčanu naknadu.

Visinu naknade iz stava 4 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove odbrane (u daljem tekstu: Ministarstvo).

## **Kadeti**

### **Član 9**

Kadeti su lica koja se u stručnim vojnim školama i akademijama obrazuju za službu u Vojsci, u svojstvu podoficira ili oficira.

Kadeti imaju prava i obaveze koje su propisane ovim zakonom i propisima koje donosi Ministarstvo.

### **Pretpostavljeni i potčinjeni**

#### **Član 10**

Prema odnosima u službi, lica u službi u Vojsci mogu biti pretpostavljeni i potčinjeni, a prema činovima i dužnostima - viši i niži starješina.

Pretpostavljeni je lice koje komanduje i rukovodi komandom i jedinicom, kao i licima u službi u njima.

Viši starješina, u smislu ovog zakona, je lice koje ima viši čin, a ako su istog čina ili bez čina, lice na višoj dužnosti.

### **Shodna primjena propisa**

#### **Član 11**

Na profesionalna vojna lica, lica u rezervnom sastavu Vojske i civilna lica, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

## **III. NAČELA KOMANDOVANJA VOJSKOM I NADLEŽNOSTI**

### **Komandovanje Vojskom**

#### **Član 12**

Komandovanje u Vojsci zasniva se na načelima subordinacije, jedinstva komandovanja u pogledu upotrebe snaga i sredstava, jednostarješinstva i obaveze izvršavanja odluka, zapovijesti, naređenja i naredbi pretpostavljenog starješine i nadležnih organa.

### **Savjet za odbranu i bezbjednost**

#### **Član 13**

Savjet za odbranu i bezbjednost:

- 1) donosi odluke o komandovanju Vojskom Crne Gore;
- 2) imenuje i razrješava vojno diplomatske predstavnike;
- 3) obavlja i druge poslove utvrđene Ustavom i zakonom.

### **Predsjednik Crne Gore**

#### **Član 14**

Predsjednik Crne Gore:

- 1) naređuje uvođenje mjera pripravnosti Vojske, u skladu sa odlukama Savjeta za odbranu i bezbjednost;
- 2) naređuje mobilizaciju Vojske, u skladu sa odlukama Savjeta za odbranu i bezbjednost;
- 3) je predsjednik Savjeta za odbranu i bezbjednost;
- 4) unapređuje u početne činove oficire i rezervne oficire Vojske.

### **Ministarstvo**

#### **Član 15**

Ministarstvo vrši poslove koji se odnose na Vojsku, i to:

- 1) upotrebu, razvoj i opremanje;
- 2) upravljanje ljudskim i materijalnim resursima;
- 3) planiranje, organizovanje i izvršavanje materijalnog i finansijskog poslovanja;
- 4) primarnu zdravstvenu zaštitu;

- 5) stambeno zbrinjavanje;
- 6) inspekcijske poslove;
- 7) smještaj i ishranu;
- 8) druge poslove u skladu sa zakonom.

U izvršavanju poslova iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo donosi: Plan mjera za organizaciju, razvoj, opremanje i modernizaciju Vojske; Vojnu doktrinu; Plan mjera pripravnosti Vojske, Plan mobilizacije Vojske; Plan popune Vojske i Plan obuke i usavršavanja lica u službi u Vojsci; Plan upotrebe Vojske; Formaciju Vojske i vrši druge poslove u skladu sa zakonom.

Formacijom Vojske utvrđuju se formacijska mjesta za dužnosti u Vojsci, uslovi za njihovo vršenje, položajne grupe, odnosno grupe radnih mjesta za određivanje zarade i potrebna materijalna sredstva.

Formacijom iz stava 3 ovog člana, kao formacijska mjesta posebno se prikazuju radna mjesta u Ministarstvu, državnom organu, privrednom društvu ili drugoj organizaciji, na koja se raspoređuju, odnosno upućuju podoficiri i oficiri.

## **Ministar**

### **Član 16**

Ministar odbrane (u daljem tekstu: ministar):

- 1) obezbjeđuje izvršavanje odluka o komandovanju Vojskom;
- 2) odlučuje o prijemu u službu, prestanku službe i o drugim pravima i obavezama lica u službi u vezi sa službom u Vojsci;
- 3) unapređuje, postavlja i razrješava podoficire Vojske na predlog načelnika Generalštaba;
- 4) predlaže Savjetu za odbranu i bezbjednost postavljenje i razrješenje načelnika Generalštaba Vojske;
- 5) predlaže Savjetu za odbranu i bezbjednost unapređivanje, postavljenje i razrješenje oficira Vojske;
- 6) unapređuje u početne činove podoficire i rezervne podoficire Vojske;
- 7) predlaže Savjetu za odbranu i bezbjednost imenovanje i razrješenje vojno diplomatskih predstavnika;
- 8) predlaže Predsjedniku Crne Gore dodjelu odlikovanja i priznanja licima u službi u Vojsci;
- 9) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Akti ministra iz stava 1 tačka 2 ovog člana su konačni.

Protiv akata ministra iz stava 2 ovog člana može se pokrenuti spor pred nadležnim sudom, u roku od 15 dana od dana dostavljanja akta.

## **Generalštab Vojske**

### **Član 17**

Poslove pripreme za upotrebu Vojske vrši Generalštab Vojske (u daljem tekstu: Generalštab), kao organizaciona jedinica Ministarstva.

Poslovi iz stava 1 ovog člana su:

- 1) održavanje spremnosti i borbene gotovosti Vojske;
- 2) razvijanje sistema komandovanja u Vojsci;
- 3) izrada predloga:
  - Vojne doktrine;
  - Plana upotrebe Vojske;
  - Plana mobilizacije Vojske;
  - Plana popune Vojske;
  - Plana obuke i usavršavanja lica u službi u Vojsci;
  - Plana mjera za organizaciju, razvoj, opremanje i modernizaciju Vojske;
- 4) priprema pripadnika Vojske za učešće u međunarodnim snagama;
- 5) drugi poslovi utvrđeni zakonom.

## **Načelnik Generalštaba**

### **Član 18**

Organizovanje rada Generalštaba i komandovanje u Generalštabu vrši načelnik Generalštaba.

Načelniku Generalštaba su potčinjene sve komande i jedinice Vojske.

Za stanje u Vojsci načelnik Generalštaba odgovoran je ministru.

Načelnik Generalštaba je profesionalni oficir.

Načelnika Generalštaba postavlja i razrješava Savjet za odbranu i bezbjednost.

U izvršavanju akata komandovanja Vojskom, načelnik Generalštaba donosi naređenja, naredbe, uputstva i druge akte.

## **IV. ČINOVI U VOJSCI**

### **Činovi**

### **Član 19**

Činovi u Vojsci su:

1) Za vojnike:

- razvodnik,
- desetar,
- mlađi vodnik.

2) Za podoficire:

- vodnik,
- vodnik I klase,
- stariji vodnik,
- stariji vodnik I klase,
- zastavnik,
- zastavnik I klase.

3) Za oficire:

- potporučnik - poručnik korvete,
- poručnik - poručnik fregate,
- kapetan - poručnik bojnog broda,
- major - kapetan korvete,
- potpukovnik - kapetan fregate,
- pukovnik - kapetan bojnog broda,
- brigadni general - komodor,
- general-major - kontraadmiral,
- general-potpukovnik - viceadmiral,
- general-pukovnik - admiral.

Činovi za kadete utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

## **V. SLUŽBA U VOJSCI**

### **Služba u aktivnom i rezervnom sastavu Vojske**

### **Član 20**

Služba u Vojsci je vršenje vojnih i drugih dužnosti u stalnom i rezervnom sastavu Vojske.

Službom u Vojsci smatra se i vršenje poslova koje obavljaju profesionalna vojna lica u Ministarstvu, drugom organu državne uprave, državnom organu, privrednom društvu ili drugoj organizaciji.

Službu u Vojsci mogu da vrše samo crnogorski državljani, a izuzetno u ratu, i lica koja nemaju crnogorsko državljanstvo, ako se prijave kao dobrovoljci, pod uslovom da imaju odobreno prebivalište u Crnoj Gori.

Pravila službe u Vojsci u cjelini, kao i po rodovima, službama, odnosno specijalnostima utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

## **Popuna Vojske**

### **Član 21**

Popuna Vojske vrši se u skladu sa Planom popune Vojske.  
Za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja Vojska se može popunjavati i dobrovoljcima.  
Dobrovoljcima, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se lica koja po drugom osnovu nijesu raspoređena za vršenje dužnosti za potrebe odbrane.  
U pogledu prava i dužnosti dobrovoljci se izjednačavaju sa vojnim licima.

## **Mobilizacija Vojske**

### **Član 22**

Mobilizacija Vojske izvodi se u ratnom i vanrednom stanju.  
Mobilizacijom Vojska prelazi iz mirnodopske organizacije i stanja u ratnu organizaciju i stanje gotovosti za odbrambena dejstva, prema Planu mobilizacije Vojske.  
Mobilizacija Vojske, po obimu može biti opšta ili djelimična, a po načinu izvođenja javna ili tajna.  
Opšta mobilizacija Vojske obuhvata sve komande i jedinice, a djelimična mobilizacija Vojske samo pojedine komande i jedinice.

## **Sprovođenje mobilizacije Vojske**

### **Član 23**

Mobilizacija Vojske sprovodi se na osnovu planova mobilizacije usklađenih sa sistemom mobilizacije.

## **Vježbe mobilizacije Vojske**

### **Član 24**

U miru se mogu sprovoditi vježbe mobilizacije Vojske radi provjere mobilizacijske i borbene gotovosti.  
Vježbe iz stava 1 ovog člana odobrava ministar, na predlog načelnika Generalštaba.

## **Pripravnost Vojske**

### **Član 25**

Pripravnost Vojske obuhvata preduzimanje mjera povećane borbene gotovosti, mobilizacijske, organizacione, bezbjednosne, komandne i druge mjere i postupke koji su potrebni radi sprječavanja i otklanjanja opasnosti koje ugrožavaju nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore.

## **Učešće u međunarodnim snagama**

### **Član 26**

Učešće Vojske u međunarodnim snagama uređuje se posebnim zakonom.

## **Materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske**

### **Član 27**

Poslove koji se odnose na materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske vrši Ministarstvo.  
Poslovi iz stava 1 ovog člana vrše se kroz:

- 1) opremanje, modernizaciju i održavanje naoružanja i vojne opreme;

- 2) izgradnju i održavanje infrastrukture;
- 3) obezbjeđenje materijalnim sredstvima;
- 4) transport ljudi i sredstava i obavljanje drugih usluga;
- 5) zdravstvenu i veterinarsku zaštitu.

Način materijalnog zbrinjavanja i opremanja Vojske propisuje Ministarstvo.

Materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske organizuje se i sprovodi prema planovima razvoja i upotrebe Vojske.

Opremanje Vojske naoružanjem i vojnom opremom sprovodi se u skladu sa zakonom i ratifikovanim međunarodnim konvencijama.

### **Rezerve materijalnih sredstava za potrebe Vojske**

#### **Član 28**

Potrebne rezerve materijalnih sredstava Vojske obezbjeđuje Ministarstvo.

Način obezbjeđivanja i čuvanja rezervi materijalnih sredstava za potrebe Vojske utvrđuje Vlada.

### **Zakletva**

#### **Član 29**

Vojna lica, prilikom stupanja u službu u Vojsci polažu zakletvu.

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću savjesno i časno braniti nezavisnost, suverenost, državnu teritoriju Crne Gore i odgovorno izvršavati povjerene mi dužnosti, u skladu sa zakonom".

### **Zastava Vojske**

#### **Član 30**

Vojska ima svoju zastavu.

Jedinice Vojske, koje posebnim propisom odredi Ministarstvo, mogu imati svoje zastave.

Izgled i način upotrebe zastava iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

### **Znak Vojske, izgled činova i vojne uniforme**

#### **Član 31**

Znak Vojske, znak Generalštaba i jedinica Vojske, izgled činova i vojnih uniformi, znak roda, službe, dužnosti, odnosno specijalnosti, propisuje Vlada.

Zabranjeno je nošenje vojne uniforme ili djelova vojne uniforme licima koja nijesu u sastavu Vojske.

### **Dan Vojske**

#### **Član 32**

Dan Vojske je 7. oktobar.

## **VI. PRIJEM U SLUŽBU U VOJSCI**

### **Opšti uslovi prijema**

#### **Član 33**

U službu u Vojsci može biti primljeno lice koje ispunjava sljedeće opšte i posebne uslove:

- 1) da je crnogorski državljanin i da nema državljanstvo druge države;
- 2) da je zdravstveno sposobno za službu u Vojsci;
- 3) da ima odgovarajuće obrazovanje;
- 4) da nije osuđivano na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci;

- 5) da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 6) da mu pravosnažnom presudom nije zabranjeno obavljanje određene djelatnosti, odnosno dužnosti;
- 7) da mu u posljednje tri godine nije prestala služba u državnom organu ili pravnom licu zbog teže povrede službene dužnosti.

Posebne uslove za prijem i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti iz stava 1 tačka 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

### **Prijem lica u službu u Vojsci**

#### **Član 34**

Prijem lica u službu u Vojsci, u rezervni sastav Vojske i izbor kadeta, vrši se na osnovu javnog oglasa koji sprovodi Ministarstvo.

Postupak prijema lica iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

### **Ugovor o službi u Vojsci**

#### **Član 35**

Lice koje ispunjava uslove iz člana 33 ovog zakona može biti primljeno u službu u Vojsci na određenu dužnost, na osnovu ugovora o službi u Vojsci.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana utvrđuje se: jedinica, čin, specijalnost, dužnost, vrijeme trajanja službe, zarada, obaveza služenja u rezervnom sastavu utvrđena članom 8 ovog zakona i druga prava u vezi sa službom u Vojsci.

Ugovor iz stava 2 ovog člana može se produžiti u slučajevima i na period iz člana 173 ovog zakona.

### **Ugovor za prijem u rezervni sastav po osnovu određenih specijalnosti**

#### **Član 36**

Lice koje nema vojno iskustvo, a posjeduje posebna znanja i vještine, može se primiti u rezervni sastav, ako ispunjava uslove iz člana 33 ovog zakona.

Lice iz stava 1 ovog člana prima se u rezervni sastav na osnovu ugovora.

### **Obrazovanje**

#### **Član 37**

Odgovarajućim obrazovanjem, u smislu člana 33 stav 1 tačka 3 ovog zakona, smatra se:

- 1) za vojnike - srednje stručno obrazovanje u trajanju od najmanje tri godine ili opšte srednje obrazovanje;
- 2) za podoficire - srednje stručno obrazovanje u trajanju od najmanje četiri godine ili opšte srednje obrazovanje;
- 3) za oficire - visoko obrazovanje - završene specijalističke studije nakon sticanja diplome primijenjenih osnovnih ili akademskih osnovnih studija, odnosno obrazovanje izjednačeno sa specijalističkim studijama.

Izuzetno, ako to potrebe Vojske zahtijevaju, za dužnost vojnika može se primiti i lice sa završenim stručnim obrazovanjem u trajanju od dvije godine, odnosno sa osnovnim obrazovanjem.

### **Prijem u službu u Vojsci**

#### **Član 38**

Lice koje se prima u službu u Vojsci za vojničku dužnost prima se u svojstvu vojnika.



Kadet, odnosno stipendista, po završetku obrazovanja, prima se u službu u Vojsci bez javnog oglasa u početnom činu podoficira, odnosno oficira.

Ostala lica primaju se u službu u Vojsci u početnom činu oficira, odnosno podoficira.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, lice može biti primljeno u službu u Vojsci i u drugom, višem činu, kada to potrebe službe zahtijevaju.

Lica iz st. 3 i 4 ovog člana, nakon prijema u službu u Vojsci, upućuju se na obuku za samostalno vršenje formacijske dužnosti.

Program obuke i način utvrđivanja osposobljenosti lica iz stava 5 ovog člana za samostalno vršenje formacijske dužnosti propisuje Ministarstvo.

### **Prevođenje u drugi rod, odnosno službu**

#### **Član 39**

Profesionalno vojno lice može biti prevedeno iz jednog roda ili službe u drugi rod ili službu, ako ima odgovarajuće obrazovanje za rod, odnosno službu u koju se prevodi i ako potrebe popune Vojske to zahtijevaju.

Civilno lice u službi u Vojsci, koje ima odgovarajuće obrazovanje, može biti proizvedeno u profesionalno vojno lice, ako to potrebe popune Vojske zahtijevaju.

Podoficir i podoficir po ugovoru, može biti proizveden u oficira pod uslovima iz stava 2 ovog člana.

Način prevođenja profesionalnog vojnog lica, civilnog lica i podoficira i podoficira po ugovoru iz st. 1, 2 i 3 ovog člana bliže propisuje Ministarstvo.

## **VII. PRAVA I OBAVEZE LICA U SLUŽBI U VOJSCI**

### **Prava i obaveze**

#### **Član 40**

Lice u službi u Vojsci ima pravo i obavezu da:

- 1) brani nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore, u skladu sa zakonom i međunarodnim pravom o upotrebi sile;
- 2) dužnost vrši na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata;
- 3) čuva naoružanje, materijalna i finansijska sredstva koja su mu povjerena u službi;
- 4) profesionalno obavlja dužnosti i izvršava izdata naređenja;
- 5) se stručno usavršava;
- 6) ličnim primjerom discipline, hrabrosti i samopožrtvovanja utiče na druga lica;
- 7) nosi uniformu, propisane oznake Vojske i odgovarajuću legitimaciju.

Stručno usavršavanje lica iz stava 1 tačka 5 ovog člana uređuje se propisom Ministarstva.

### **Obavezna obuka lica u rezervnom sastavu Vojske**

#### **Član 41**

Lice u rezervnom sastavu Vojske dužno je da pohada planiranu obuku.

Vrijeme, sadržaj i plan obuke lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

### **Dužnost izvršavanja naređenja**

#### **Član 42**

Lice u službi u Vojsci dužno je da u vršenju vojne službe izvršava naređenja pretpostavljenog, osim onih čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo.

Ako primi naređenje čije bi izvršenje predstavljalo izvršenje krivičnog djela, lice u službi u Vojsci je dužno da o tome odmah obavijesti starješinu koji je pretpostavljen starješini iz stava 1 ovog člana i ministra.

## **Dužnost nošenja i upotrebe oružja**

### **Član 43**

Pripadnik Vojske dužan je da nosi i upotrebljava oružje u skladu sa zakonom i pravilima službe.

## **Vojna policija**

### **Član 44**

Poslove sprječavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela u Vojsci, pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnih djela u Vojsci i njihovo privođenje nadležnim organima, kontrole i održavanja vojne discipline, obezbjeđenja određenih vojnih objekata i lica, dokumenata i naoružanja, jedinica Vojske u pokretu i za vrijeme izvršavanja zadataka, protivterorističke zaštite u Vojsci, regulisanja saobraćaja i kontrole vojnih vozila u vojnom krugu i u javnom saobraćaju, vrši Vojna policija.

Poslove iz stava 1 ovog člana vrše ovlašćena lica Vojne policije.

Ovlašćeno lice Vojne policije, pored ovlašćenja, mjera i radnji utvrđenih Zakonikom o krivičnom postupku, ovlašćeno je da:

- 1) prikuplja, obrađuje i koristi lične podatke;
- 2) obezbjeđuje i vrši pregled mjesta događaja;
- 3) daje upozorenja i izdaje naređenja;
- 4) liši slobode lica;
- 5) upotrijebi sredstva prinude;
- 6) primjenjuje druga ovlašćenja utvrđena zakonom.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana ovlašćeno lice Vojne policije, osim prema vojnim licima, primjenjuje ovlašćenja i prema licima koja nijesu u službi u Vojsci, ako ih zatekne u rejonu vojnog objekta, rasporeda jedinice Vojske ili ih u njima zatekne u vršenju krivičnog djela ili kada obavlja poslove obezbjeđenja određenih vojnih objekata ili lica ili jedinica Vojske u pokretu, odnosno za vrijeme izvršavanja zadataka.

Pri preduzimanju ovlašćenja prema licima iz stava 4 ovog člana, ovlašćeno lice Vojne policije je dužno da bez odlaganja o tome obavijesti organ uprave nadležan za policijske poslove i preda mu lice i dokumentaciju.

U vršenju poslova iz st. 1, 3 i 4 ovog člana, Vojna policija shodno primjenjuje odredbe Zakona o policiji, ako ovim zakonom nije drukčije propisano i saraduje sa organom uprave nadležnim za poslove policije.

Vojne objekte i lica iz stava 1 ovog člana određuje Vlada.

## **Nošenje uniforme**

### **Član 45**

Lice u službi u Vojsci obavezno je da nosi uniformu za vrijeme obavljanja dužnosti, ako zakonom ili drugim propisom nije drukčije propisano.

Način nošenja uniforme iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **Pravo obraćanja**

### **Član 46**

Lice u službi u Vojsci, radi zaštite svojih prava, ima pravo obraćanja o svim pitanjima iz rada i funkcionisanja komande i jedinice u kojoj se nalazi u službi.

Lice iz stava 1 ovog člana, radi zaštite svojih prava, može se obratiti inspektoratu za odbranu.

Lice iz stava 1 ovog člana nije oslobođeno obaveze da izvrši naređenje, osim u slučaju iz člana 42 stav 1 ovog zakona.

## **Napuštanje jedinice za vrijeme ratnog i vanrednog stanja**

### **Član 47**

Lice u službi u Vojsci za vrijeme ratnog i vanrednog stanja i mjera pripravnosti može napustiti jedinicu ili mjesto službe, samo po odobrenju starješine jedinice na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja.

## **Putovanje u inostranstvo**

### **Član 48**

Lice u službi u Vojsci može putovati u inostranstvo, s tim što je dužno da putovanje prijavi pretpostavljenom starješini na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja.

Licu iz stava 1 ovog člana načelnik Generalštaba može ograničiti putovanje u inostranstvo zbog potreba službe.

Lice iz stava 1 ovog člana, u slučaju ratnog, odnosno vanrednog stanja, može putovati u inostranstvo samo po odobrenju ministra.

## **Vojna legitimacija**

### **Član 49**

Profesionalno vojno lice ima vojnu legitimaciju kojom dokazuje svojstvo vojnog lica.

Ovlašćenom licu Vojne policije izdaje se posebna legitimacija.

Ovlašćena lica Vojne policije utvrđuju se propisom Ministarstva.

Oblik, sadržaj i postupak izdavanja vojne i posebne legitimacije iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i isprava koje su predviđene Ženevskom konvencijom o zaštiti žrtava rata od 12. avgusta 1949. godine, propisuje Ministarstvo.

## **Strana odlikovanja i priznanja**

### **Član 50**

Lice u službi u Vojsci može da primi strano odlikovanje po odobrenju Predsjednika Crne Gore.

Strana priznanja lica u službi u Vojsci može da primi po odobrenju ministra.

## **Javno istupanje**

### **Član 51**

Licu u službi u Vojsci zabranjeno je da, bez prethodnog odobrenja ministra, javno istupa u vezi sa stanjem i odnosima u Vojsci.

## **Jednaka prava**

### **Član 52**

Licima koja se prijavljuju za prijem u službu u Vojsci garantuje se primjena načela transparentnosti, pravičnosti i jednakih prava, bez diskriminacije po bilo kom osnovu (pol, rasa, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, etničko ili socijalno porijeklo, imovno stanje, odnosno drugi status).

Poštovanje načela iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje ministar.

## **Zabrana političkog organizovanja**

### **Član 53**

Zabranjeno je političko organizovanje u Vojsci.

Lice u službi u Vojsci ne može biti član političke organizacije.

## **Obaveza čuvanja tajnih podataka**

### **Član 54**

Lice u službi u Vojsci obavezno je da čuva tajne podatke.

Obaveza čuvanja tajnih podataka traje i po prestanku službe.

Ministar može odobriti licu u službi u Vojsci i licu kome je prestala služba u Vojsci da nadležnom državnom ili drugom organu saopšti tajni podatak, samo ako to zahtijeva javni interes.

## **VIII. STANDARDI PONAŠANJA**

### **Obaveza postupanja u skladu sa Kodeksom vojne etike**

#### **Član 55**

Lice u službi u Vojsci dužno je da u vršenju službe postupa u skladu sa Kodeksom vojne etike (u daljem tekstu: Kodeks).

Kodeks predstavlja skup načela o etičkom postupanju lica u službi u Vojsci koji se temelji na normama međunarodnog i unutrašnjeg prava.

Kodeks iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

#### **Sukob interesa**

#### **Član 56**

Lice u službi u Vojsci ne smije da dozvoli da njegov lični interes utiče na zakonito, objektivno i nepristrasno vršenje službe u Vojsci.

Lice u službi u Vojsci ne smije da koristi bilo kakvu povoljnost službe u Vojsci za ostvarivanje ličnih interesa i obavezno je da izbjegava svaki mogući ili stvarni sukob interesa.

#### **Posebne obaveze**

#### **Član 57**

Lice u službi u Vojsci je obavezno da:

- 1) postupa u interesu Crne Gore;
- 2) preduzima propisane mjere zaštite povjerenih stvari i finansijskih sredstava;
- 3) ispunjava propisane obaveze;
- 4) se pridržava etičkih načela;
- 5) upozna pretpostavljenog starješinu i ministra sa eventualno mogućim ili stvarnim sukobom interesa i u pisanoj formi navede prirodu, karakteristike i obim sukoba interesa, odnosno zahtijeva da bude oslobođeno vršenja poslova iz kojih može nastati sukob interesa.

Lice u službi u Vojsci ne smije da vrši poslove:

- 1) koji mogu da izazovu sukob između javnog interesa i njegovih privatnih interesa;
- 2) koji su od uticaja na nepristrasnost obavljanja poslova;
- 3) u kojima je moguća zloupotreba informacija koje su javno nedostupne i kojima se nanosi šteta Vojsci.

Lice u službi u Vojsci može, van radnog vremena, po prethodno pribavljenom odobrenju ministra, obavljati rad ukoliko za takav rad ne postoje smetnje u smislu stava 2 ovog člana.

#### **Zabrana primanja poklona**

#### **Član 58**

Lice u službi u Vojsci ne smije zahtijevati ili primati poklone, koristiti povlastice ili drugu korist za sebe, svoju porodicu, bliske rođake, prijatelje i druga pravna ili fizička lica sa kojima ostvaruje privatni ili poslovni kontakt i saradnju, a koji poklone, povlastice ili druga korist utiču, mogu da utiču ili se čini da utiču na nepristrasno obavljanje poslova ili su ili mogu da budu nagrada u vezi sa vršenjem tih poslova.

## **Članstvo u udruženjima**

### **Član 59**

Lice u službi u Vojsci može da postane član stranog strukovnog udruženja ili strukovne međunarodne organizacije, uz saglasnost ministra.

## **Dužnost upoznavanja sa Kodeksom**

### **Član 60**

Lica koja se primaju prvi put u službu u Vojsci obavezna su da se upoznaju sa Kodeksom. Redovna obuka kojom se lica u službi u Vojsci upoznaju sa Kodeksom sprovodi se najmanje jedanput godišnje.

## **IX. UNAPREĐIVANJE VOJNIH LICA**

### **Plan unapređivanja**

#### **Član 61**

Vojno lice unapređuje se u čin u skladu sa ovim zakonom i potrebama službe. Potrebe službe iz stava 1 ovog člana utvrđuju se Planom unapređivanja vojnih lica, koji donosi Ministarstvo. Plan unapređivanja vojnih lica donosi se za period od pet godina.

### **Uslovi za unapređivanje u viši čin profesionalnih vojnih lica**

#### **Član 62**

Profesionalno vojno lice može biti unaprijeđeno u viši čin, ako ispunjava sljedeće opšte uslove:

- 1) da je prije unapređivanja imalo povoljnu ocjenu, s tim da za posljednje dvije godine prije unapređivanja nije bilo ocijenjeno nepovoljnom ocjenom;
- 2) da za posljednje dvije godine prije unapređivanja nije bezuslovno kažnjeno za krivično djelo kaznom zatvora u trajanju do šest mjeseci;
- 3) da u toku posljednje godine prije unapređivanja nije bilo kažnjeno za disciplinski prestup;
- 4) da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti za disciplinski prestup;
- 5) da u određenom činu ima provedeno propisano vrijeme;
- 6) da poznaje strani jezik po testu Standardization Agreement (STANAG) na nivou 1 - za podoficira, odnosno na nivou 2 - za oficira.

Profesionalni podoficir u činu starijeg vodnika I klase, koji uspunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u čin zastavnika, ako je završio napredni podoficirski kurs.

Profesionalni podoficir u činu zastavnika, koji uspunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u čin zastavnika I klase, ako je završio visoku podoficirsku školu.

Profesionalni podoficir i profesionalni oficir u činu potporučnika - poručnika korvete i poručnika - poručnika fregate, koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je postavljen na formacijsko mjesto višeg čina.

Profesionalni oficir u činu kapetana - poručnika bojnog broda, koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu majora - kapetana korvete najmanje godinu dana.

Profesionalni oficir u činu majora - kapetana korvete, koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu potpukovnika - kapetana fregate najmanje godinu dana.

Profesionalni oficir u činu potpukovnika - kapetana fregate, koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu pukovnika - kapetana bojnog broda najmanje godinu dana i ima završenu školu usavršavanja komandno-

štabnog nivoa ili naučno zvanje magistra, specijaliste u naučnoj oblasti, odnosno položen pravosudni ispit.

Profesionalni oficir u činu pukovnika - kapetana bojnog broda, koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu brigadnog generala - komodora najmanje godinu dana i ima završenu školu usavršavanja operativno-strategijskog nivoa ili zvanje doktora nauka.

### **Vođenje krivičnog i disciplinskog postupka kao smetnja za unapređivanje**

#### **Član 63**

Smatraće se da nije postojala smetnja za unapređivanje u viši čin, u smislu člana 62 stav 1 tač. 2 i 4 ovog zakona, ako se u krivičnom postupku ili postupku po vanrednim pravnim ljekovima:

- 1) obustavi krivični postupak;
- 2) donese oslobađajuća presuda;
- 3) odbije optužba, ali ne zbog nenadležnosti suda;
- 4) izrekne blaža kazna od kazne iz člana 62 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

#### **Vrijeme potrebno za unapređivanje**

#### **Član 64**

Vremenom potrebnim za unapređivanje u viši čin iz člana 62 stav 1 tačka 5 ovog zakona smatra se:

- 1) Za podoficire:
  - u činu vodnika - tri godine;
  - u činu vodnika I klase - četiri godine;
  - u činu starijeg vodnika - pet godina;
  - u činu starijeg vodnika I klase - šest godina;
  - u činu zastavnika - šest godina.
- 2) Za oficire:
  - u činu potporučnika - poručnika korvete - tri godine;
  - u činu poručnika - poručnika fregate - četiri godine;
  - u činu kapetana - poručnika bojnog broda - četiri godine;
  - u činu majora - kapetana korvete - četiri godine;
  - u činu potpukovnika - kapetana fregate - četiri godine;
  - u činu pukovnika - kapetana bojnog broda - četiri godine;
  - u činu brigadnog generala - komodora - tri godine;
  - u činu general-majora - kontraadmirala - tri godine;
  - u činu general - potpukovnika - viceadmirala - tri godine.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 alineja 1 ovog člana, potporučniku-poručniku korvete sa završenom vojnom akademijom, odnosno visokim obrazovanjem u trajanju od pet ili više godina, vrijeme provedeno u činu je dvije godine.

Vrijeme koje profesionalno vojno lice, u smislu člana 20 stav 2 ovog zakona, provede na radu u Ministarstvu, drugom organu državne uprave, državnom organu, privrednom društvu ili drugoj organizaciji, smatra se vremenom potrebnim za unapređivanje, odnosno vremenom provedenim u činu neposredno višem od čina koji ima.

### **Redovno unapređivanje**

#### **Član 65**

Postupak za redovno unapređivanje profesionalnih vojnih lica pokreće nadležni starješina na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja.

Postupak za unapređivanje lica iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **Vanredno unapređivanje**

### **Član 66**

Profesionalno vojno lice koje je ostvarilo vanredne rezultate ili pokazalo izuzetnu sposobnost u radu može biti vanredno unaprijeđeno u neposredno viši čin, ako je provelo dvije trećine potrebnog vremena u određenom činu u skladu sa ovim zakonom.

Postupak za unapređivanje lica iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **Unapređivanje vojnika na obuci, pripadnika rezervnog sastava i kadeta**

### **Član 67**

Postupak unapređivanja vojnika na obuci, pripadnika rezervnog sastava i kadeta propisuje Ministarstvo.

## **X. SPECIJALNOST VOJNIH I CIVILNIH LICA**

### **Specijalnost vojnih lica**

#### **Član 68**

Vojnom licu određuje se specijalnost u okviru roda, odnosno službe.

Specijalnost iz stava 1 ovog člana može biti osnovna, opšta ili dopunska.

Vojno lice, koje vrši dužnost u okviru određene specijalnosti, može vršiti dužnost u okviru druge specijalnosti, uz njegovu saglasnost.

Postavljenje vojnog lica na formacijsko mjesto opšte specijalnosti smatra se adekvatnim postavljenjem.

### **Specijalnost civilnih lica**

#### **Član 69**

Civilnom licu određuje se specijalnost u okviru roda, odnosno službe.

Specijalnost iz stava 1 ovog člana može biti osnovna ili opšta.

### **Donošenje propisa**

#### **Član 70**

Specijalnosti iz čl. 68 i 69 ovog zakona i uslovi za njihovo određivanje bliže se uređuju aktom Ministarstva.

## **XI. STANJA U SLUŽBI U VOJSCI**

### **Vrste stanja**

#### **Član 71**

Profesionalno vojno lice u službi u Vojsci može biti:

- 1) na dužnosti;
- 2) na obrazovanju ili usavršavanju;
- 3) na raspolaganju;
- 4) udaljeno od dužnosti.

### **Služba profesionalnog vojnog lica**

#### **Član 72**

Profesionalno vojno lice može biti u službi u Vojsci ili na radu u Ministarstvu, državnom organu, privrednom društvu ili drugoj organizaciji.

## **Kriterijumi za postavljenje**

### **Član 73**

Profesionalno vojno lice postavlja se, kada to potrebe službe nalažu, na odgovarajuće formacijsko mjesto, prema:

- 1) obrazovanju;
- 2) činu;
- 3) specijalnosti;
- 4) posebnim znanjima i sposobnostima predviđenim za određeno formacijsko mjesto.

### **Postavljenje na formacijsko mjesto**

#### **Član 74**

Profesionalno vojno lice postavlja se, po pravilu, na formacijsko mjesto roda, odnosno službe kojoj pripada prema vrsti i stepenu stručne spreme koju ima - na formacijsko mjesto svog čina ili neposredno višeg čina.

Ako se pojedina formacijska mjesta u okviru službi ne mogu popuniti oficirima, odnosno podoficirima, na ta mjesta može se, izuzetno, postaviti civilno lice koje ima odgovarajuće obrazovanje, ako za takvo postavljenje da pristanak.

### **Postavljenje na formacijsko mjesto nižeg čina**

#### **Član 75**

Profesionalno vojno lice može biti postavljeno i na formacijsko mjesto nižeg čina od čina koji ima:

- 1) zbog ukidanja formacijskog mjesta ili izmjene formacijskog čina u strukturi formacijskog mjesta, a ne postoji mogućnost postavljenja na formacijsko mjesto čina koji ima;
- 2) zbog raspoređivanja na osnovu ličnog zahtjeva;
- 3) kada je razriješeno od dužnosti zbog raspolaganja ili udaljenja od dužnosti, a nakon prestanka razloga ne postoji mogućnost postavljenja na formacijsko mjesto u činu koji ima;
- 4) kada se pojedina formacijska mjesta ne mogu popuniti, a potrebe službe to nalažu;
- 5) kada je ocjenom vojnoljekarske komisije predložena promjena formacijskog mjesta, a ne postoji mogućnost za postavljenje na drugo odgovarajuće formacijsko mjesto.

U slučaju iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana, profesionalnom vojnom licu pripadaju prava koja je imalo na ranijem formacijskom mjestu.

### **Vršilac dužnosti**

#### **Član 76**

Umjesto profesionalnog vojnog lica, koje je privremeno spriječeno da vrši dužnost duže od mjesec dana, postavlja se vršilac dužnosti.

Na formacijsko mjesto oficira za vršioca dužnosti postavlja se oficir, a na formacijsko mjesto podoficira postavlja se podoficir.

Vršilac dužnosti može se postaviti i na upražnjeno formacijsko mjesto.

Vršenje dužnosti može trajati najduže godinu dana od dana stupanja na dužnost.

Vršiocu dužnosti vrijeme provedeno na dužnosti iz stava 2 ovog člana računa se kao vrijeme provedeno na formacijskom mjestu, ako je to uslov za unapređivanje.

Vršilac dužnosti zadržava prava ranijeg formacijskog mjesta, ako je to za njega povoljnije.



## **Obrazovanje i usavršavanje profesionalnog vojnog lica**

### **Član 77**

Profesionalno vojno lice koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje razrješava se dužnosti, ako obrazovanje ili usavršavanje traje duže od godinu dana.

Profesionalno vojno lice koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje radi promjene specijalnosti razrješava se dužnosti, bez obzira na trajanje obrazovanja ili usavršavanja.

Profesionalnom vojnom licu vrijeme provedeno na obrazovanju ili usavršavanju računa se u vrijeme provedeno u službi u Vojsci sa pravima koja proizilaze iz čina koji ima i dužnosti sa koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje i unapređuje se pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

### **Stipendiranje**

#### **Član 78**

Ministarstvo može, na osnovu javnog oglasa, zaključiti ugovor o stipendiranju u skladu sa zakonom.

Stipendista iz stava 1 ovog člana, koji svojom krivicom nije završio obrazovanje ili koji svojom krivicom ne stupi u službu u Vojsci po završetku obrazovanja, dužan je da Ministarstvu naknadi troškove obrazovanja u skladu sa ugovorom o stipendiranju.

### **Raspoređivanje po završetku obrazovanja**

#### **Član 79**

Kadet, profesionalno vojno lice i stipendista raspoređuje se nakon završetka obrazovanja na odgovarajuće formacijsko mjesto.

### **Donošenje propisa**

#### **Član 80**

Bliže uslove, postupak i druga pitanja od značaja za izbor lica za stipendiranje, kao i za izbor i upućivanje na obrazovanje ili usavršavanje profesionalnog vojnog lica uređuje Ministarstvo.

### **Obaveze po završetku obrazovanja**

#### **Član 81**

Kadet, odnosno stipendista koji je završio obrazovanje dužan je da provede u službi u Vojsci dvostruko više vremena od vremena trajanja obrazovanja ili stipendiranja.

Profesionalno vojno lice koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje dužno je da u službi u Vojsci provede dvostruko više vremena od vremena trajanja obrazovanja ili usavršavanja, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kadet koji završi vazduhoplovnu školu dužan je da kao pilot provede u vojnoj službi dvije godine duže od lica iz stava 1 ovog člana, ako ugovorom nije drukčije određeno.

### **Razrješenje od dužnosti zbog bolesti**

#### **Član 82**

Profesionalno vojno lice koje je iz zdravstvenih razloga spriječeno da obavlja dužnosti svog formacijskog mjesta duže od šest mjeseci razrješava se od dužnosti.

Profesionalno vojno lice iz stava 1 ovog člana zadržava prava iz čina koji ima i unapređuje se uz uslove propisane ovim zakonom do izlječenja, odnosno rješavanja stanja u službi u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 1 ovog člana upućuje se na ocjenu zdravstvene sposobnosti za službu u Vojsci poslije godinu dana neprekidne spriječenosti za rad, odnosno 12 mjeseci sa prekidima u periodu od dvije uzastopne godine.

### **Raspoređivanje u drugu komandu i jedinicu Vojske**

#### **Član 83**

Profesionalno vojno lice može biti raspoređeno u drugu komandu i jedinicu Vojske, ako to potrebe službe zahtijevaju.

### **Raspoređivanje u Ministarstvo, drugi organ državne uprave, državni organ, privredno društvo ili drugu organizaciju**

#### **Član 84**

Profesionalno vojno lice može biti raspoređeno u Ministarstvo, drugi organ državne uprave, državni organ, privredno društvo ili drugu organizaciju.

Na prava i obaveze profesionalnog vojnog lica iz stava 1 ovog člana primjenjuju se i odredbe posebnih propisa kojima se uređuje rad organa u koji se raspoređuje, ukoliko je to za njega povoljnije.

### **Raspoređivanje u drugo mjesto službovanja**

#### **Član 85**

Profesionalno vojno lice može, zbog potreba službe, biti raspoređeno u drugo mjesto službovanja, na dužnost koja odgovara njegovom obrazovanju.

Za raspored iz stava 1 ovog člana nije potreban pristanak profesionalnog vojnog lica.

### **Raspoređivanje u posebnim slučajevima**

#### **Član 86**

Profesionalno vojno lice može biti raspoređeno na drugo formacijsko mjesto kada vojnoljekarska komisija utvrdi da bi, zbog njegovog zdravstvenog stanja, rad na ranijem formacijskom mjestu bio štetan po njegovo zdravlje.

### **Raspolaganje**

#### **Član 87**

Profesionalno vojno lice stavlja se na raspolaganje, ako:

- 1) poslije ukidanja formacijskog mjesta na koje je postavljeno ne može biti postavljeno na drugo formacijsko mjesto;
- 2) po prestanku razloga zbog kojih je udaljeno od dužnosti ne može biti postavljeno na drugo formacijsko mjesto;
- 3) se ocijeni trajno nesposobnim za dužnost koju obavlja, a ne može biti postavljeno na drugu dužnost;
- 4) po prestanku razloga iz člana 82 ovog zakona ne može biti postavljeno, odnosno raspoređeno na formacijsko mjesto.

Profesionalno vojno lice stavljeno na raspolaganje u skladu sa stavom 1 ovog člana ima za to vrijeme prava svog čina, napreduje pod uslovima propisanim ovim zakonom i dužno je da vrši poslove koje mu odredi pretpostavljeni starješina.

Profesionalno vojno lice može biti na raspolaganju najduže šest mjeseci u neprekidnom trajanju.

Za vrijeme raspolaganja profesionalno vojno lice ima pravo na zaradu bez uvećanja vojnog dodatka i bez posebnog vojnog dodatka.

Profesionalno vojno lice, kome prestane služba istekom roka iz stava 3 ovog člana, ima pravo na otpremninu u visini od najmanje dvanaestostrukog iznosa bruto zarade koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem mu prestaje služba.

### **Udaljenje od dužnosti**

#### **Član 88**

Lice u službi u Vojsci udaljava se od dužnosti:

- 1) za vrijeme dok se nalazi u pritvoru;
- 2) za vrijeme izdržavanja kazne zatvora;
- 3) ako je zatečeno u izvršenju krivičnog djela ili disciplinskog prestupa u vezi sa službom u Vojsci;
- 4) za vrijeme trajanja disciplinskog postupka zbog disciplinskog prestupa, odnosno krivičnog postupka, ako bi njegovo prisustvo bilo štetno po interese službe.

Vrijeme udaljenja od dužnosti ne računa se u vrijeme za unapređivanje, osim ako se utvrdi da nije postojao razlog za udaljenje.

### **Pravo na izjašnjavanje**

#### **Član 89**

Prije donošenja odluke, odnosno rješenja o stanjima u službi i prestanka službe, licu u službi u Vojsci se mora omogućiti da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke, odnosno rješenja.

### **Vrijeme trajanja komandne dužnosti**

#### **Član 90**

Profesionalno vojno lice može da obavlja istu komandnu dužnost najduže pet godina. Izuzetno, zbog potreba službe, trajanje dužnosti iz stava 1 ovog člana može se produžiti do godinu dana.

## **XII. OCJENJIVANJE, NAGRAĐIVANJE, ODLIKOVANJA I DRUGA PRIZNANJA**

### **Opšti principi**

#### **Član 91**

Lice u službi u Vojsci ocjenjuje se radi utvrđivanja uspjeha u službi, odlučivanja o unapređivanju, podsticanja na stručno usavršavanje i veće motivacije za vršenje poslova.

### **Dodjeljivanje odlikovanja i drugih priznanja**

#### **Član 92**

Licu u službi u Vojsci može se dodijeliti odlikovanje i drugo priznanje. Odlikovanje i drugo priznanje licu iz stava 1 ovog člana može se dodijeliti za izuzetnu hrabrost, odnosno naročit uspjeh postignut u službi.

### **Pohvale i nagrade**

#### **Član 93**

Lice u službi u Vojsci pohvaljuje i nagrađuje ministar, odnosno starješina na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja.

## **Nadležnost za donošenje propisa**

### **Član 94**

Ocjenu, kriterijume i postupak za ocjenjivanje, vrste nagrada i drugih priznanja i postupak njihovog dodjeljivanja licima u službi u Vojsci propisuje Ministarstvo.

## **XIII. ZARADA I DRUGA PRIMANJA**

### **Pravo na zaradu i druga primanja**

#### **Član 95**

Lice u službi u Vojsci ostvaruje pravo na zaradu i druga primanja, na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Licu u službi u Vojsci ne pripada zarada za časove, odnosno dane u kojima je neopravdano izostalo sa službe.

Bliže uslove, način ostvarivanja i visinu zarade i drugih primanja licima u službi u Vojsci utvrđuje Vlada.

O pravima lica u službi u Vojsci iz stava 3 ovog člana odlučuje ministar rješenjem, odnosno ugovorom o službi u Vojsci, u skladu sa propisom Vlade.

### **Zarada**

#### **Član 96**

Zarada lica u službi u Vojsci sastoji se od fiksnog dijela zarade i dodatka na zaradu.

Fiksni dio zarade profesionalnog vojnog lica sastoji se iz dijela utvrđenog prema činu, dužnosti - položajnoj grupi i dijela utvrđenog prema radnom stažu.

Fiksni dio zarade civilnog lica u službi u Vojsci sastoji se iz dijela utvrđenog prema grupi radnih mjesta i dijela utvrđenog prema radnom stažu.

Dio zarade iz st. 2 i 3 ovog člana, po osnovu radnog staža utvrđuje se u skladu sa propisom kojim se uređuje zarada državnih službenika i namještenika.

### **Dodaci na zaradu**

#### **Član 97**

Dodaci na zaradu su:

- 1) vojni dodatak;
- 2) posebni vojni dodatak.

Vojni dodatak pripada licu u službi u Vojsci zbog specifičnih uslova pod kojima vrši službu u Vojsci, posebno zbog: učešća na vježbama, logorovanjima, uzbunama, vršenja unutrašnje službe, službe dežurstva i drugih oblika unutrašnje službe, stražarske, čuvarske i prijavne službe i drugih vrsta obezbjeđenja lica i objekata, kao i vršenja dužnosti u situacijama prouzrokovanim potrebama borbene gotovosti.

Posebni vojni dodatak pripada licu u službi u Vojsci koje vrši specifične dužnosti: na brodovima, plovilima i vazduhoplovima, u određenim jedinicama ili izdvojenim vojnim ili drugim vojnim objektima.

Za časove noćnog rada, rada u dane praznika koji su zakonom određeni kao neradni dani i rada dužeg od punog radnog vremena, osim rada dužeg od punog radnog vremena koji može nastati zbog specifičnih uslova vršenja službe iz stava 2 ovog člana, licu u službi u Vojsci uvećava se zarada u skladu sa propisima o zaradama državnih službenika i namještenika.

Licu u službi u Vojsci za vrijeme privremene spriječenosti zbog bolesti ili povrede, ili na raspolaganju, osim ako je spriječenost za rad zbog bolesti i povrede prouzrokovana profesionalnom bolešću ili povredom na radu, pripada zarada u skladu sa propisom Vlade.

Kategorije brodova, plovila i vazduhoplova, dužnosti, odnosno zvanja i specijalnosti lica u službi u Vojsci iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada.

## **Zarada vršioca dužnosti**

### **Član 98**

Vršiocu dužnosti pripada zarada i druga primanja prema formacijskom mjestu na koje je postavljen za vršioca dužnosti, ako je to za njega povoljnije.

Vršilac dužnosti, koji tu dužnost vrši pored dužnosti formacijskog mjesta na koje je postavljen, ima pravo na dodatak na zaradu u skladu sa propisom Vlade iz člana 95 stav 3 ovog zakona.

### **Zarada profesionalnog vojnog lica na radu u Ministarstvu, drugom organu državne uprave, državnom organu, privrednom društvu ili drugoj organizaciji**

### **Član 99**

Profesionalno vojno lice koje je raspoređeno na rad u Ministarstvu, drugom organu državne uprave, državnom organu, privrednom društvu ili drugoj organizaciji ima pravo na zaradu, bez uvećanja vojnog dodatka i bez posebnog vojnog dodatka, kao i druga primanja u skladu sa ovim zakonom, ako je to za njega povoljnije.

### **Zarada i druga primanja za vrijeme vršenja dužnosti u inostranstvu**

### **Član 100**

Zaradu i druga primanja profesionalnog vojnog lica na dužnosti vojno diplomatskog predstavnika ili drugoj dužnosti u diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Crne Gore ili međunarodnoj organizaciji, kao i na drugoj dužnosti u inostranstvu po osnovu ugovora propisuje Vlada.

### **Pravo na naknadu troškova i druga primanja u vezi sa službom u Vojsci**

### **Član 101**

Lice u službi u Vojsci ima pravo na naknadu troškova u vezi sa službom, i to:

- 1) ishranu u toku rada;
- 2) dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu;
- 3) odvojeni život od porodice.

Lice u službi u Vojsci ima pravo na druga primanja u vezi sa službom, i to:

- 1) regres za korišćenje godišnjeg odmora;
- 2) otpremninu zbog odlaska u penziju.

Bliže uslove, način ostvarivanja i visinu naknada i drugih primanja iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

### **Naknada za vrijeme udaljenja od dužnosti**

### **Član 102**

Licu u službi u Vojsci, dok se nalazi u pritvoru, isplaćuje se naknada u visini:

- 1) 1/3 zarade isplaćene u prethodnom mjesecu;
- 2) 1/2 zarade isplaćene u prethodnom mjesecu, ako izdržava porodicu.

Licu u službi u Vojsci, osim licu iz stava 1 ovog člana, koje je udaljeno od dužnosti, isplaćuje se naknada u skladu sa propisom Vlade iz člana 95 stav 3 ovog zakona.

Licu u službi u Vojsci isplaćuje se neisplaćeni dio zarade, ako je:

- 1) akt kojim je izrečena disciplinska kazna poništen ili je postupak obustavljen;
- 2) pravosnažnom odlukom krivični postupak obustavljen, ili u disciplinskom postupku utvrđeno da lice u službi u Vojsci nije učinilo disciplinski prestup ili pravosnažnom presudom suda oslobođen optužbe ili je optužba odbijena.

## **Stipendije za vrijeme obrazovanja i usavršavanja u inostranstvu**

### **Član 103**

Licu u službi u Vojsci koje je upućeno u inostranstvo radi obrazovanja ili usavršavanja pripada stipendija, čiji iznos utvrđuje Ministarstvo.

### **Novčana i druga primanja kadeta**

### **Član 104**

Kadet ima pravo na novčana i druga primanja.

Bliže uslove, način ostvarivanja i visinu primanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **Organizacijske promjene ili ukidanje jedinice**

### **Član 105**

Civilnom licu kojem prestaje služba u Vojsci zbog organizacijskih promjena ili ukidanja jedinice pripada otpremnina u visini od najmanje dvanaestostrukog iznosa bruto zarade koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem mu prestaje služba.

## **XIV. RADNO VRIJEME, ODMORI I ODSUSTVA**

### **Radno vrijeme**

### **Član 106**

Raspored, početak i završetak radnog vremena u toku dana ili za duži vremenski period, prema uslovima rada i prirodi posla jedinice, utvrđuje se propisom Ministarstva.

### **Rad duži od punog radnog vremena**

### **Član 107**

Ministar, na predlog načelnika Generalštaba, uvodi rad duži od punog radnog vremena:

- 1) kada su naređene mjere pripravnosti;
- 2) u slučaju uzbune jedinice;
- 3) za vrijeme vojnih vježbi;
- 4) kada je jedinica angažovana na zadacima saniranja posljedica elementarnih nepogoda i drugih opasnosti;
- 5) prilikom obavljanja zadataka čije bi obustavljanje ili prekidanje imalo štetne posljedice po borbenu gotovost ili bi nanijelo znatnu materijalnu štetu ili ugrozilo život i zdravlje vojnih i drugih lica.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ministar može da uvede rad duži od punog radnog vremena i zbog drugih vanrednih zadataka jedinice.

### **Skraćeno radno vrijeme**

### **Član 108**

Lice u službi u Vojsci, koje radi na formacijskom mjestu pod posebnim uslovima čije se štetno dejstvo na zdravlje i sposobnost za vojnu službu ne može u potpunosti otkloniti zaštitnim mjerama, ima pravo na radno vrijeme kraće od 40 časova sedmično - skraćeno radno vrijeme.

Formacijska mjesta iz stava 1 ovog člana i trajanje radnog vremena na tim mjestima utvrđuje Ministarstvo.

## **Godišnji odmor**

### **Član 109**

Profesionalno vojno lice ima pravo na godišnji odmor.

Godišnji odmor iz stava 1 ovog člana određuje se prema dužini radnog staža, i to:

- 1) od 1 do 10 godina - 20 radnih dana;
- 2) od 10 do 20 godina - 25 radnih dana;
- 3) preko 20 godina - 30 radnih dana.

## **Korišćenje godišnjeg odmora**

### **Član 110**

Lice u službi u Vojsci koristi godišnji odmor u toku kalendarske godine u skladu sa planom korišćenja godišnjih odmora.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, godišnji odmor može da se koristi u dva dijela, na osnovu ličnog zahtjeva ili ako to potrebe službe zahtijevaju.

Ako lice iz stava 1 ovog člana godišnji odmor koristi u djelovima, prvi dio koristi bez prekida u trajanju od najmanje deset radnih dana u toku kalendarske godine, a drugi dio najkasnije do 30. juna naredne godine.

## **Prekid ili odlaganje korišćenja godišnjeg odmora**

### **Član 111**

Ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, zbog vanrednih potreba službe, prekinuti ili odložiti korišćenje godišnjeg odmora licu u službi u Vojsci.

Licu u službi u Vojsci, koje zbog razloga iz stava 1 ovog člana ili drugih opravdanih razloga nije iskoristilo godišnji odmor ili dio godišnjeg odmora saglasno odredbi člana 110 ovog zakona, zavisno od dužine neiskorišćenog godišnjeg odmora, odnosno dijela godišnjeg odmora, pripada naknada štete u visini zarade i drugih primanja koja bi mu pripadala da je koristilo godišnji odmor, kao i naknada stvarnih troškova prouzrokovanih odlaganjem, odnosno prekidom godišnjeg odmora.

## **Odsustva**

### **Član 112**

Lice u službi u Vojsci ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini zbog privatnih razloga (stupanje u brak, rođenje djeteta, smrt člana uže porodice, polaganja stručnog ispita, preseljenja zbog raspoređivanja na drugo formacijsko mjesto van mjesta službovanja).

Lice u službi u Vojsci po povratku iz sastava međunarodnih snaga u inostranstvu ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju od pet dana za svaki mjesec proveden u sastavu međunarodnih snaga u inostranstvu.

Vojni pilot, odnosno vojni letač, koji vrši dužnost na vojnom vazduhoplovu, kao i vojni ronilac, koji vrši dužnost na vojnom brodu ili drugom vojnom plovnom sredstvu, ima pravo na odsustvo za oporavak u trajanju od 10 radnih dana u toku jedne kalendarske godine.

Bliže uslove i način ostvarivanja prava na odsustvo iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Licu u službi u Vojsci može se, na predlog načelnika Generalštaba, odobriti do 30 dana neplaćenog odsustva u toku kalendarske godine.

## **Prekid odsustva**

### **Član 113**

Ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, prekinuti odsustvo licu u službi u Vojsci zbog vanrednih potreba službe.

## **Prenošenje ovlaštenja**

### **Član 114**

Ministar može poslove odlučivanja o pravima koja se odnose na korišćenje, prekid ili odlaganje korišćenja godišnjeg odmora, kao i o pravima koja se odnose na odsustvo i prekid odsustva, prenijeti na drugo lice, u skladu sa zakonom.

## **XV. PRESTANAK SLUŽBE U VOJSCI**

### **Prestanak službe**

#### **Član 115**

Profesionalnom vojnom licu prestaje služba u Vojsci:

- 1) prestankom, odnosno gubitkom crnogorskog državljanstva;
- 2) istekom ugovora o službi u Vojsci;
- 3) utvrđivanjem nesposobnosti za rad u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 4) ako odbije postavljenje na odgovarajuće formacijsko mjesto ili formacijsko mjesto višeg, odnosno nižeg čina, raspoređivanje u drugu komandu i jedinicu, Ministarstvo, drugi organ državne uprave, državni organ, privredno društvo ili drugu organizaciju, raspoređivanje u drugo mjesto službovanja, na dužnost koja odgovara njegovom obrazovanju i raspoređivanje u posebnim slučajevima;
- 5) ako odbije postavljenje u smislu člana 75 ovog zakona;
- 6) istekom vremena raspolaganja iz člana 87 stav 3 ovog zakona;
- 7) ako neopravdano izostane sa službe u Vojsci pet dana uzastopno ili sedam dana sa prekidima u toku 12 mjeseci;
- 8) ako je dva puta uzastopno ocijenjeno ocjenom "ne zadovoljava";
- 9) ako mu je oduzet čin;
- 10) ako mu je izrečena disciplinska kazna prestanka službe u Vojsci;
- 11) ako je pravosnažno osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci;
- 12) na osnovu pisanog sporazuma;
- 13) na osnovu njegovog pisanog otkaza;
- 14) ako je u vrijeme prijema u službu u Vojsci postojala smetnja za prijem koju je profesionalno vojno lice prikrilo ili je prilikom prijema u službu prećutalo ili dalo neistinite podatke koji su od značaja za prijem u službu u Vojsci ili za određivanje čina ili unapređivanje u viši čin;
- 15) ispunjenjem uslova iz člana 171 ovog zakona;
- 16) ispunjenjem uslova za sticanje prava na penziju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, kad to potrebe službe zahtijevaju, na predlog načelnika Generalštaba, odnosno rukovodećeg lica u Ministarstvu.

### **Prestanak službe u Vojsci profesionalnom vojnom licu po ugovoru**

#### **Član 116**

Profesionalnom vojnom licu po ugovoru služba u Vojsci prestaje istekom ugovorenog roka.

Licu iz stava 1 ovog člana služba u Vojsci prestaje i prije isteka ugovorenog roka:

- 1) ako je utvrđena nesposobnost za rad u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 2) u slučaju organizacijskih promjena ili ukidanja jedinice u kojoj je u službi u Vojsci po ugovoru, odnosno ukidanja formacijskog mjesta, a stanje u službi mu se ne može riješiti na drugi način;
- 3) u drugim slučajevima predviđenim ugovorom o službi u Vojsci.



## **Nadležnost vojnoljekarske komisije**

### **Član 117**

Ocjenu zdravstvene sposobnosti lica iz člana 33 stav 1 tačka 2, člana 75 stav 1 tačka 5, člana 86 i člana 87 stav 1 tačka 3 ovog zakona utvrđuje vojnoljekarska komisija.

Obrazovanje, postupak i način rada vojnoljekarske komisije propisuje Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

## **Postupak za prestanak službe u Vojsci**

### **Član 118**

Postupak za prestanak službe u slučajevima iz člana 115 stav 1 tač. 1 i 2, tač. 4 do 11 i tačke 14 i člana 122 ovog zakona pokreće, po službenoj dužnosti, starješina jedinice na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja, u roku od tri dana od dana kada je nastao razlog za prestanak službe, odnosno od dana saznanja za taj razlog, a predlog za prestanak službe licu po ugovoru, dva mjeseca prije isteka ugovorenog roka.

Postupak iz stava 1 ovog člana osnov je za pokretanje postupka razrješenja profesionalnog vojnog lica od dužnosti.

## **Razrješenje od dužnosti**

### **Član 119**

Profesionalno vojno lice razrješava se od dužnosti najkasnije sa danom prestanka službe.

## **Častan i nečastan otpust**

### **Član 120**

Profesionalnom vojnom licu se u aktu o prestanku službe naznačava da je otpušteno uz "častan otpust" ili "nečastan otpust".

Licu iz stava 1 ovog člana prestaje služba uz "nečastan otpust" zbog:

- 1) neopravdanog izostanka sa posla u smislu člana 115 tačka 7 ovog zakona;
- 2) dva puta uzastopno date ocjene "ne zadovoljava";
- 3) odbijanja postavljenja, odnosno raspoređivanja u smislu člana 115 tač. 4 i 5 ovog zakona;
- 4) disciplinske kazne prestanka službe, odnosno oduzimanja čina;
- 5) donošenja pravosnažne presude kojom je osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 6) prikrivanja ili davanja neistinitih podataka koji su od uticaja za prijem u službu.

Licu iz stava 1 ovog člana prestaje služba uz "častan otpust" iz razloga propisanih u članu 115 stav 1 tač. 1 do 3, 12, 13, 15 i 16 ovog zakona.

## **Posljedice otpusta**

### **Član 121**

Profesionalno vojno lice koje je iz službe otpušteno uz "častan otpust" zadržava pravo na službeni naziv čina i nošenje vojne uniforme u svečanim prilikama.

Profesionalno vojno lice koje je iz službe otpušteno uz "nečastan otpust" nema pravo na:

- 1) ponovni prijem u službu u Vojsci;
- 2) nošenje vojne uniforme u svečanim prilikama;
- 3) oslovljavanje činom.

## **Prestanak službe u rezervnom sastavu**

### **Član 122**

Licu u rezervnom sastavu prestaje služba u rezervnom sastavu u skladu sa ugovorom.

## **Donošenje propisa**

### **Član 123**

Postupak prestanka službe u Vojsci profesionalnom vojnom licu i licu u rezervnom sastavu propisuje Ministarstvo.

## **XVI. AKTI O ODNOSIMA U SLUŽBI**

### **Priroda akata**

### **Član 124**

Akt o unapređivanju, postavljenju i razriješenju profesionalnog vojnog lica ne obrazlaže se.

## **XVII. DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST**

### **Vojna disciplina**

### **Član 125**

Vojna disciplina je tačno, potpuno i blagovremeno izvršavanje vojnih i drugih dužnosti u Vojsci, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i Kodeksom.

### **Povreda vojne discipline**

### **Član 126**

Povreda vojne discipline je svako ponašanje suprotno članu 125 ovog zakona. Lice u službi u Vojsci koje u vršenju službe ili u vezi sa vršenjem službe povrijedi vojnu disciplinu odgovara za disciplinsku grešku ili disciplinski prestup. Disciplinska greška je lakša povreda vojne discipline. Disciplinski prestup je teža povreda vojne discipline. Za povredu vojne discipline odgovaraju i lica u rezervnom sastavu i kadeti dok su u službi u Vojsci.

### **Disciplinska greška**

### **Član 127**

Disciplinska greška je:

- 1) svaka radnja ili propuštanje radnje koje predstavljaju neuredno vršenje poslova u skladu sa ovim zakonom i pravilima službe u Vojsci;
- 2) nedolazak na posao u određeno vrijeme i odlazak sa posla prije isteka radnog vremena;
- 3) neopravdani izostanak sa službe ili od dužnosti u trajanju od jednog dana u toku jedne kalendarske godine;
- 4) neizvještavanje pretpostavljenog o spriječenosti za dolazak u službu ili na dužnost u roku od 24 sata;
- 5) nošenje uniforme suprotno propisima o nošenju uniforme;
- 6) neuredan lični izgled;
- 7) neuljudan odnos prema potčinjenima i pretpostavljenima;
- 8) povreda propisa o pozdravljanju, obraćanju, predstavljanju i javljanju;
- 9) svako drugo postupanje u službi i van službe koje je suprotno vojnom redu ili predstavlja povredu Kodeksa ili propisa.

## **Disciplinski prestup**

### **Član 128**

Disciplinski prestup je:

- 1) neizvršavanje ili odbijanje izvršenja naredbi, naređenja i odluka pretpostavljenog ili neblagovremeno, nesavjesno i nemarno vršenje službe ili obaveze u službi;
- 2) samovoljno napuštanje jedinice, odnosno službe;
- 3) samovoljno obavljanje službe ili dužnosti;
- 4) zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje službenog ovlašćenja;
- 5) nezakonita upotreba sile ili vatrenog oružja;
- 6) povreda propisa o stražarskoj, čuvarskoj, prijavnoj, unutrašnjoj i drugih posebnih službi;
- 7) dolazak na posao u alkoholisanom stanju ili konzumiranje alkohola u toku službe ili tokom obavljanja dužnosti ili korišćenje opojnih droga u toku službe;
- 8) neovlašćena upotreba sredstava dodijeljenih ili povjerenih radi izvršavanja zadataka ili dužnosti u službi;
- 9) prisvajanje, nezakonito raspolaganje ili nanošenje štete vojnoj imovini ili drugoj imovini u vezi s obavljanjem službe;
- 10) prikrivanje činjenica o načinu izvršenja službene radnje ili upotrebe sile;
- 11) povreda propisa o tajnosti podataka;
- 12) svako javno iznošenje informacija u vezi sa stanjem i odnosima u Vojsci, bez odobrenja ministra;
- 13) neopravdani izostanak sa službe ili s dužnosti u trajanju dužem od jednog dana u toku jedne kalendarske godine;
- 14) zloupotreba bolovanja;
- 15) falsifikovanje izvještaja ili podnošenje lažnih izvještaja;
- 16) falsifikovanje, uništenje ili prikrivanje službenih dokumenata, službenih knjiga ili predmeta;
- 17) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje propisanih, naređenih ili drugih mjera za bezbjednost lica, imovine ili povjerenih stvari;
- 18) svako ponašanje kojim se vrijeđa dostojanstvo potčinjenih ili nižih, a naročito seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje ili ponašanje koje je diskriminirajuće po polu, rasi, boji kože, vjeroispovijesti ili nacionalnosti ili drugog ličnog svojstva;
- 19) nedolično ponašanje kojim se nanosi šteta ugledu Ministarstva ili Vojsci, naročito narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim ponašanjem ili sukobljavanjem na javnom mjestu ili bilo koje drugo ponašanje koje remeti javni red i mir, bez obzira na mjesto i vrijeme događaja;
- 20) nepoštovanje državnih simbola;
- 21) prikrivanje ili neprijavlivanje počilaca disciplinskih prestupa;
- 22) vršenje poslova suprotno ovom zakonu;
- 23) povreda propisa o: zabrani političkog djelovanja, organizovanja štrajka u Vojsci ili udruživanja u međunarodne organizacije, kao i povreda propisa o sindikalnom organizovanju;
- 24) ponavljanje disciplinskih grešaka, činjenjem najmanje dvije disciplinske greške u toku jedne kalendarske godine;
- 25) svaka radnja u službi ili u vezi sa službom sa obilježjima krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti;
- 26) povreda propisa o sukobu interesa;
- 27) svako drugo postupanje suprotno propisima kojim se šteti ugledu Vojske.

### **Disciplinske sankcije**

### **Član 129**

Za povredu vojne discipline izriču se sljedeće disciplinske sankcije:

- 1) disciplinska mjera;
- 2) disciplinska kazna.

Za disciplinsku grešku izriče se disciplinska mjera, a za disciplinski prestup disciplinska kazna.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, kadetu i rezervnom vojniku može se izreći samo disciplinska mjera.

Za jednu ili više povreda vojne discipline izvršene u sticaju izriče se jedinstvena disciplinska mjera, odnosno disciplinska kazna.

### **Opšta pravila za izbor vrste i mjere disciplinske sankcije**

#### **Član 130**

Pri izboru vrste disciplinske sankcije naročito se uzima u obzir:

- 1) vrsta povrede vojne discipline;
- 2) posljedice koje je prouzrokovala povreda vojne discipline;
- 3) stepen krivice lica protiv kojeg se vodi postupak;
- 4) razlog zbog kojeg je povrijeđena vojna disciplina;
- 5) okolnosti pod kojima je počinjena disciplinska greška ili prestup;
- 6) prethodno ponašanje lica protiv kojeg se vodi postupak;
- 7) priroda njegove službe i dužnosti;
- 8) odnos prema oštećenom;
- 9) da li je povredom vojne discipline prouzrokovana šteta;
- 10) druge olakšavajuće i otežavajuće okolnosti.

### **Disciplinske mjere**

#### **Član 131**

Disciplinske mjere su:

- 1) opomena;
- 2) ukor;
- 3) smanjenje zarade do 30% u trajanju od jednog do tri mjeseca.

Disciplinska mjera iz stava 1 tačka 3 ovog člana ne može se izreći kadetima i licima u rezervnom sastavu.

### **Disciplinske kazne**

#### **Član 132**

Disciplinske kazne su:

- 1) nemogućnost unapređivanja u trajanju od jedne do četiri godine;
- 2) smanjenje zarade 30% u trajanju od četiri do 12 mjeseci;
- 3) smjenjivanje sa dužnosti uz raspored na formacijsko mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od jedne do tri godine;
- 4) smjenjivanje sa komandne, odnosno rukovodne dužnosti uz zabranu imenovanja na takvu dužnost u trajanju od jedne do pet godina;
- 5) prestanak službe;
- 6) oduzimanje čina.

Disciplinska kazna iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne može se izreći rezervnim oficirima i rezervnim podoficirima.

Disciplinske kazne iz stava 1 tač. 2 i 5 ovog člana mogu se izreći i civilnim licima.

### **Zastarijevanje pokretanja i vođenja disciplinskog postupka**

#### **Član 133**

Pokretanje disciplinskog postupka zbog počinjene disciplinske greške zastarijeva u roku od jednog mjeseca od dana saznanja pretpostavljenog starješine za disciplinsku grešku i izvršioca, odnosno u roku od dva mjeseca od dana kada je povreda počinjena.

Pokretanje disciplinskog postupka zbog počinjenog disciplinskog prestupa zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja pretpostavljenog starješine za disciplinski prestup i izvršioca, odnosno u roku od šest mjeseci od dana kad je disciplinski prestup počinjen.

Pokretanje disciplinskog postupka zbog disciplinskog prestupa iz člana 128 tačka 24 ovog zakona zastarijeva u roku od šest mjeseci od kada je postala konačna posljednja disciplinska odluka.

Vođenje disciplinskog postupka iz st. 1, 2 i 3 ovog člana zastarijeva kada protekne tri puta onoliko vremena koliko je zakonom utvrđena zastarjelost pokretanja, a u svakom slučaju zastarjelost nastupa u roku od jedne godine od dana kada se saznalo za disciplinsku grešku, odnosno disciplinski prestup.

Ako disciplinski prestup ima obilježje krivičnog djela, za apsolutno vrijeme zastarjelosti primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje krivična odgovornost.

### **Zastarijevanje izvršenja disciplinske sankcije**

#### **Član 134**

Izvršenje disciplinske mjere zastarijeva u roku od dva mjeseca od dana konačnosti disciplinske odluke.

Izvršenje disciplinske kazne zastarijeva u roku od četiri mjeseca od konačnosti disciplinske odluke.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, izvršenje disciplinske kazne prestanka službe zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana konačnosti disciplinske odluke.

Zastarjelost izvršenja disciplinske kazne prekida se svakom radnjom nadležnog organa preduzetom radi izvršenja disciplinske kazne.

Zastarjelost izvršenja disciplinske kazne nastupa u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko je propisano u st. 2 i 3 ovog člana.

### **Brisanje iz evidencije**

#### **Član 135**

Disciplinska mjera briše se iz evidencije nakon proteka dvije godine od dana kada je disciplinska mjera izvršena.

Rok iz stava 1 ovog člana produžava se za još dvije godine, ako je u međuvremenu počinjena nova povreda vojne discipline u roku od jedne godine od dana kada je disciplinska mjera izvršena.

Disciplinska kazna briše se iz evidencije nakon proteka četiri godine od dana kada je disciplinska kazna izvršena.

Rok iz stava 3 ovog člana se produžava za još četiri godine, ako je u međuvremenu počinjena nova povreda vojne discipline u roku od dvije godine od dana kada je disciplinska kazna izvršena.

Brisanje disciplinske mjere, odnosno disciplinske kazne iz evidencije vrši se po službenoj dužnosti i smatra se da nije izrečena.

### **Primjena propisa o opštem upravnom postupku**

#### **Član 136**

U postupku utvrđivanja odgovornosti za povredu vojne discipline primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

### **Nadležnost i postupak za raspravljanje odgovornosti za disciplinsku grešku**

#### **Član 137**

Disciplinski postupak zbog disciplinske greške pokreće, vodi, raspravlja i izriče disciplinsku mjeru:

- 1) pretpostavljeni starješina na položaju komandira voda, njemu ravnog ili višeg položaja - opomenu;

- 2) komandir čete ili njemu ravnog položaja - ukor, odnosno smanjenje zarade do 10% u trajanju od jednog mjeseca;
- 3) komandant samostalnog bataljona, starješina njemu ravnog ili višeg položaja - smanjenje zarade u iznosu 20% u trajanju do dva mjeseca;
- 4) načelnik Generalštaba - smanjenje zarade 30 % u trajanju do tri mjeseca.

Disciplinski postupak iz stava 1 ovog člana pokreće se zaključkom o pokretanju disciplinskog postupka.

Protiv zaključka iz stava 2 ovog člana nije dozvoljena žalba.

### **Žalba protiv odluke o izrečenoj disciplinskoj mjeri**

#### **Član 138**

Protiv odluke o izrečenoj disciplinskoj mjeri, lice kome je mjera izrečena može izjaviti žalbu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.

Žalba iz stava 1 ovog člana ne zadržava izvršenje disciplinske mjere.

Po žalbi rješava starješina neposredno pretpostavljen starješini koji je izrekao disciplinsku mjeru.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

### **Pokretanje postupka za raspravljanje disciplinske odgovornosti zbog disciplinskog prestupa**

#### **Član 139**

Postupak za raspravljanje disciplinske odgovornosti zbog disciplinskog prestupa pokreće se zaključkom o pokretanju disciplinskog postupka, koji donosi starješina na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja.

Protiv zaključka iz stava 1 ovog člana nije dozvoljena žalba.

### **Nadležnost i postupak za raspravljanje o odgovornosti za disciplinski prestup**

#### **Član 140**

Disciplinski postupak zbog disciplinskog prestupa vodi vojnodisciplinska komisija koju, na predlog načelnika Generalštaba, obrazuje ministar.

Komisija iz stava 1 ovog člana predlaže odluku načelniku Generalštaba.

### **Žalba protiv odluke o izrečenoj disciplinskoj kazni**

#### **Član 141**

Protiv odluke načelnika Generalštaba o izrečenoj disciplinskoj kazni može se izjaviti žalba ministru, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

Protiv odluke ministra može se pokrenuti upravni spor.

### **Disciplinska odgovornost lica u rezervnom sastavu**

#### **Član 142**

Za odgovornost lica u rezervnom sastavu shodno se primjenjuju odredbe čl. 137 do 141 ovog zakona.

### **Propis o vojnoj disciplini**

#### **Član 143**

Postupak za raspravljanje o disciplinskoj odgovornosti, izricanju disciplinskih mjera i kazni, njihovom izvršenju i evidenciji, kao i organizaciji i radu vojnodisciplinske komisije propisuje Ministarstvo.

## **Zaštitne mjere**

### **Član 144**

Vojnom pilotu ili vojnom letaču koji vrši dužnost na vazduhoplovu, vazduhoplovno-tehničkom osoblju koje radi na vazduhoplovima, vojnom padobrancu, vojnom ronioncu, vojnom osoblju mornarice i mornaričkotehničkom osoblju koje vrši dužnosti na brodu i drugom plovnom sredstvu, vozaču vojnog motornog vozila, kao i drugom vojnom licu koje radi na poslovima opasnim po život ili imovinu ili štetnim za zdravlje, koje povrijedi pravila službe koju vrši i na taj način ugrozi bezbjednost ljudi ili imovine, mogu se izreći zaštitne mjere određene ovim zakonom.

## **Vrste zaštitnih mjera**

### **Član 145**

Zaštitne mjere su:

- 1) zabrana samostalnog vršenja određene dužnosti u trajanju do šest mjeseci;
- 2) zabrana vršenja određene dužnosti u trajanju do šest mjeseci;
- 3) raspored na drugu dužnost u trajanju do jedne godine;
- 4) trajna zabrana vršenja letačke službe;
- 5) privremena zabrana upravljanja vojnim motornim vozilom.

## **Dužnosti za vrijeme trajanja zaštitne mjere**

### **Član 146**

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere zabrane samostalnog vršenja određene dužnosti, vojno lice može vršiti dužnost na koju je postavljeno samo pod neposrednom kontrolom nadležnog starješine.

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere zabrane vršenja određene dužnosti, vojno lice vrši poslove koje mu odredi pretpostavljeni starješina.

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere rasporeda na drugu dužnost, vojno lice vrši dužnost na koju je raspoređeno.

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere, vojno lice se stručno osposobljava za dužnost na kojoj se nalazilo do izricanja zaštitne mjere.

## **Prava za vrijeme zabrane vršenja određene dužnosti**

### **Član 147**

Vojnom licu kome je izrečena zaštitna mjera zabrane vršenja određene dužnosti ili rasporeda na drugu dužnost pripadaju prava koja su vezana za poslove, odnosno dužnost koju vrši.

## **Nadležnost za izricanje zaštitne mjere**

### **Član 148**

Zaštitne mjere iz člana 145 ovog zakona vojnom licu izriče načelnik Generalštaba.

## **Ublažavanje, smanjenje i zastarjelost zaštitne mjere**

### **Član 149**

Na izricanje zaštitnih mjera, njihovo ublažavanje i smanjenje, zastarjelost preduzimanja tih mjera, kao i na postupak po žalbi shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o odgovornosti za disciplinske greške, s tim što se protiv drugostepene odluke, odnosno prvostepene odluke protiv koje se ne može izjaviti žalba, a kojom je izrečena zaštitna mjera, može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Ako nađe da su prestali razlozi zbog kojih je izrečena zaštitna mjera iz člana 145 tač. 1 do 3 ovog zakona, načelnik Generalštaba će obustaviti dalje izvršenje zaštitne mjere.

## **Materijalna odgovornost**

### **Član 150**

Na materijalnu odgovornost lica u službi u Vojsci shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

## **XVIII. ODUZIMANJE ČINA**

### **Razlozi za oduzimanje čina**

#### **Član 151**

Profesionalnom vojnom licu i licu u rezervnom sastavu oduzima se čin, ako:

- 1) izgubi crnogorsko državljanstvo;
- 2) mu je izrečena disciplinska kazna "oduzimanje čina";
- 3) je pravosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora zbog krivičnog djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore ili zbog krivičnog djela protiv Vojske;
- 4) je prilikom prijema u službu ili unapređivanja, prećutalo ili dalo neistinite podatke od značaja za prijem u službu, odnosno unapređivanje.

Lice iz stava 1 ovog člana gubi prava koja su vezana za čin.

### **Posljedice ponovljenog postupka**

#### **Član 152**

Ako u slučaju oduzimanja čina na osnovu člana 151 stav 1 tačka 2 ovog zakona, u ponovljenom postupku ili po zahtjevu za zaštitu zakonitosti, postupak bude obustavljen ili bude donesena oslobadajuća presuda, ako optužba bude odbijena ili odbačena, ali ne zbog nenadležnosti suda ili ako bude izrečena blaža kazna, smatraće se da čin nije ni bio oduzet.

## **XIX. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I DRUGA PRAVA**

### **Pravo na zdravstvenu zaštitu i osiguranje**

#### **Član 153**

Profesionalno vojno lice ostvaruje prava iz zdravstvene zaštite i druga prava iz zdravstvenog osiguranja u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Primarnu zdravstvenu zaštitu profesionalnog vojnog lica organizuje i sprovodi Ministarstvo.

#### **Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja**

#### **Član 154**

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja profesionalno vojno lice u službi u Vojsci ostvaruje po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

### **Prekid obrazovanja**

#### **Član 155**

Kadet koji prekine obrazovanje zbog povrede ili bolesti koja je nastala za vrijeme obrazovanja ima pravo na novčanu pomoć za nastavak redovnog obrazovanja u drugoj školi istog stepena.

Iznos novčane pomoći utvrđuje se zavisno od materijalnih mogućnosti kadeta, kao i visine troškova redovnog obrazovanja.

Način utvrđivanja pomoći iz stava 1 ovog člana i njenu visinu propisuje Ministarstvo.



## **Pomoć u slučaju smrti**

### **Član 156**

U slučaju smrti lica u službi u Vojsci, njegovoj užoj porodici pripada jednokratna pomoć u iznosu od 15 najnižih cijena rada koja se primjenjuje na dan kada je nastupila smrt lica u službi u Vojsci.

U slučaju smrti lica u službi u Vojsci, njegova uža porodica stiče pravo na listi za rješavanje stambenih pitanja, ukoliko stambeno pitanje nije riješeno u skladu sa aktom ministarstva koji reguliše ovu problematiku.

U slučaju smrti člana uže porodice, licu u službi u Vojsci pripada jednokratna pomoć u visini od 10 najnižih cijena rada koja se primjenjuje na dan kada je nastupila smrt člana uže porodice.

## **Jednokratna novčana pomoć**

### **Član 157**

Lice u službi u Vojsci ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć, ako bez njegove krivice:

- 1) u miru, tokom vršenja službe ili u vezi sa službom zadobije ranu, povredu ili ozljedu zbog koje je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 20%;
- 2) nastupi oštećenje organizma od najmanje 60% zbog bolesti koja je nastala ili se pogoršala kao neposredna posljedica vršenja vojne službe.

Stepen tjelesnog oštećenja iz stava 1 ovog člana dokazuje se pravosnažnim rješenjem o priznatom svojstvu vojnog invalida.

Pravo na pokretanje postupka iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne zastarijeva.

Postupak za ostvarivanje prava iz stava 1 tačka 2 ovog člana pokreće se zahtjevom, koji se podnosi najkasnije u roku od pet godina od dana kada je nastupilo tjelesno oštećenje organizma.

## **Jednokratna novčana pomoć užoj porodici**

### **Član 158**

Užoj porodici lica u službi u Vojsci koje je poginulo vršeci dužnost ili umrlo od posledica zadobijene rane ili povrede, odnosno bolesti iz člana 157 stav 1 ovog zakona, pripada jednokratna novčana pomoć u visini od 24 neto zarade poginulog, odnosno umrlog lica koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila smrt i naknada dijela pogrebnih troškova.

Pogrebni troškovi iz stava 1 ovog člana su: troškovi prevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane, putni troškovi za dva pratioca i troškovi pogrebne opreme i grobnog mjesta, ako porodica poginulog, odnosno umrlog nema grobno mjesto.

Jednokratna novčana pomoć i naknada dijela pogrebnih troškova iz stava 2 ovog člana pripada užoj porodici lica čija je smrt nastupila prilikom odlaska ili dolaska na rad u Vojsci ili u toku postupka prijema u službu, odnosno otpuštanja sa službe u Vojsci.

Sredstva iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Postupak za dodjeljivanje jednokratne novčane pomoći i naknade dijela pogrebnih troškova pokreće se po službenoj dužnosti.

### **Postupak odlučivanja i bliži uslovi za ostvarivanje prava**

### **Član 159**

U postupku odlučivanja o pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz čl. 157 i 158 ovog zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Bliže uslove za ostvarivanje jednokratne novčane pomoći iz člana 157 i naknade dijela pogrebnih troškova iz člana 158 st. 2 i 3 ovog zakona i njihovu visinu propisuje Ministarstvo.

## **Nadležnost za donošenje rješenja**

### **Član 160**

Rješenje o pravu na jednokratnu novčanu pomoć donosi ministar.

## **Obrazovanje bračnog druga i djece**

### **Član 161**

Bračni drug lica u službi u Vojsci, koje pogine ili umre od zadobijene rane, povrede, ozljede ili bolesti, a ne ispunjava uslove za sticanje prava na porodičnu penziju, može biti upućen na obrazovanje radi sticanja srednjeg opšteg, odnosno stručnog obrazovanja, ako u trenutku smrti lica u službi u Vojsci nema adekvatno obrazovanje i nije u radnom odnosu. Osposobljavanje može trajati najduže četiri godine.

Djeca lica iz stava 1 ovog člana, koja su na redovnom obrazovanju, osim djece koja su u radnom odnosu, a koje je lice u službi u Vojsci izdržavalo do svoje smrti, imaju pravo na novčanu naknadu za vrijeme obrazovanja, ako ne ostvaruju stipendiju po drugom osnovu.

Zahtjev za ostvarivanje prava iz st. 1 i 2 ovog člana može se podnijeti u roku od dvije godine od dana smrti lica u službi u Vojsci.

Bliže uslove za ostvarivanje prava iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **XX. VOJNA OBAVEZA**

### **Vojni obveznik**

#### **Član 162**

Vojnoj obavezi podliježu svi crnogorski državljani za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja.

Za vrijeme mira vojni obveznici se mogu, na principu dobrovoljnosti, pozivati na obuku radi sticanja neophodnih znanja i za obavljanje dužnosti u ratu, u trajanju od najduže 60 dana u toku kalendarske godine.

Ministarstvo raspisuje oglas za obuku iz stava 2 ovog člana i utvrđuje način njenog sprovođenja.

### **Trajanje vojne obaveze**

#### **Član 163**

Vojna obaveza nastaje početkom kalendarske godine u kojoj vojni obveznik navršava 18 godina života.

Vojnom obvezniku prestaje vojna obaveza:

- 1) kada vojni obveznik - muškarac navršši 60 godina života, a žena 55 godina života;
- 2) ako je ocijenjen nesposobnim za vojnu obavezu;
- 3) gubitkom crnogorskog državljanstva.

### **Trajanje vojne obaveze**

#### **Član 163**

Vojna obaveza nastaje početkom kalendarske godine u kojoj vojni obveznik navršava 18 godina života.

Vojnom obvezniku prestaje vojna obaveza:

- 1) kada vojni obveznik - muškarac navršši 60 godina života, a žena 55 godina života;
- 2) ako je ocijenjen nesposobnim za vojnu obavezu;
- 3) gubitkom crnogorskog državljanstva.

### **Status vojnog lica**

#### **Član 164**

Vojni obveznik postaje vojno lice stupanjem u jedinicu ili komandu, a prestaje biti vojno lice otpuštanjem iz jedinice ili komande.

Status vojnog lica ima vojni obveznik i za vrijeme koje je proveo:

- 1) pri dolasku u jedinicu ili komandu na putu od mjesta prebivališta, odnosno boravišta do mjesta u kojem treba da se javi nadležnom organu, a pri povratku na putu od mjesta u kojem je izvršio vojnu obavezu do mjesta prebivališta, odnosno boravišta;
- 2) ako boravi u inostranstvu, pri dolasku u jedinicu na putu od mjesta prelaska državne granice do mjesta u kojem treba da se javi nadležnom organu, a pri povratku, na putu od mjesta u kojem je izvršio vojnu obavezu do mjesta izlaska iz zemlje.

## **Kriterijumi i postupak za ocjenu psihofizičke i zdravstvene sposobnosti vojnih obveznika**

### **Član 165**

Kriterijume i postupak za ocjenu psihofizičke i zdravstvene sposobnosti vojnog obveznika za izvršenje vojne obaveze propisuje Ministarstvo.

### **Prigovor savjesti**

#### **Član 166**

Licu koje, zbog vjere i ubjeđenja, nije spremno da učestvuje u obavljanju vojne dužnosti koja uključuje upotrebu oružja dopušten je prigovor savjesti.

### **Vojna knjižica**

#### **Član 167**

Vojnom obvezniku koji je upisan u vojnu evidenciju, vojnu knjižicu izdaje Ministarstvo. Način vođenja evidencije vojnih obveznika i obrazac vojne knjižice propisuje Ministarstvo. Vojna knjižica je isprava koja vojnom obvezniku služi kao dokaz:

- 1) identiteta dok je u vojnoj službi;
- 2) da je završio vojnu obuku.

Vojni obveznik je dužan da čuva vojnu knjižicu.

Zabranjeno je iznositi vojnu knjižicu iz Crne Gore.

Ratni raspored upisan u vojnu knjižicu je tajni podatak.

### **Rješenje**

#### **Član 168**

Rješenje o izvršenju vojne obaveze donosi Ministarstvo.

## **Povreda na radu nastala kao posljedica izvršavanja vojne obaveze**

### **Član 169**

Povredom na radu smatra se povreda ili bolest koja nastane kao posljedica izvršavanja vojne obaveze.

Povredom na radu smatra se i povreda nastala na putu od stana ili radnog mjesta do zbornog mjesta, odnosno pri povratku nakon otpuštanja sa vršenja vojne obaveze.

Organ koji je organizovao aktivnost na kojoj se vojni obveznik razbolio ili povrijedio, po službenoj dužnosti ili na zahtjev vojnog obveznika, utvrđuje vrijeme i mjesto nastanka bolesti ili povrede.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana vojni obveznik podnosi organu koji ga je pozvao.

## **XXI. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA**

### **Upravljanje ljudskim resursima**

#### **Član 170**

Sistem upravljanja ljudskim resursima, u smislu ovog zakona, predstavlja jedinstvo svih mjera i aktivnosti u vezi sa planiranjem, prijemom u službu u Vojsci, raspoređivanjem, obrazovanjem, razvojem i napredovanjem profesionalnih vojnih lica.

### **Dužina trajanja službe u Vojsci**

#### **Član 171**

Profesionalnom vojnom licu služba u Vojsci traje:

- 1) podoficiru, podoficiru po ugovoru, oficiru i oficiru po ugovoru - do navršenih 35 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju i navršenih 55 godina života;
- 2) vojniku po ugovoru u rodu - do navršenih 35 godina života, odnosno vojniku po ugovoru u službi - do navršenih 40 godina života.

Licu iz stava 1 ovog člana, vojna služba može trajati najduže do 40 godina staža osiguranja i navršenih 55 godina života.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana kada to potrebe službe zahtijevaju, ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, odnosno rukovodećeg lica u Ministarstvu, profesionalnom vojnom licu produžiti vrijeme trajanja službe u Vojsci.

### **Dužina trajanja službe u rezervnom sastavu**

#### **Član 172**

Licu iz člana 8 ovog zakona služba u rezervnom sastavu Vojske traje:

- 1) rezervnom oficiru - 10 godina, a najduže do 55 godina života;
- 2) rezervnom podoficiru - 7 godina, a najduže do 50 godina života;
- 3) rezervnom vojniku - 4 godine, a najduže do 35 godina života;
- 4) u okviru evidencijske specijalnosti - 4 godine, a najduže do 55 godina života.

Služba u rezervnom sastavu Vojske počinje po izvršenom izboru u rezervni sastav.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kada to potrebe Vojske zahtijevaju, ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, licu u rezervnom sastavu produžiti vrijeme trajanja službe u rezervnom sastavu.

### **Produženje službe u ratnom ili vanrednom stanju**

#### **Član 173**

Ministar može da produži službu pripadniku Vojske u slučaju ratnog ili vanrednog stanja.

Služba iz stava 1 ovog člana produžava se na vrijeme koje je potrebno da se obezbijedi borbena efikasnost jedinice.

### **Vođenje evidencije o licima u službi u Vojsci**

#### **Član 174**

Jedinica vodi pomoćnu evidenciju o licima u službi u Vojsci koja se nalaze u toj jedinici.

### **Evidencija ljudskih resursa**

#### **Član 175**

Evidencija ljudskih resursa je evidencija o profesionalnim vojnim licima, civilnim licima, licima u rezervnom sastavu i kadetima.

Ministarstvo prikuplja, obrađuje i koristi lične podatke o profesionalnim vojnim licima, civilnim licima, licima u rezervnom sastavu, kadetima i građanima upisanim u vojnu evidenciju sve dok su ti podaci potrebni za odbranu zemlje.

### **Donošenje propisa o evidenciji ljudskih resursa**

#### **Član 176**

Evidenciju ljudskih resursa iz člana 175 ovog zakona propisuje Vlada.

## **XXII. PARLAMENTARNI NADZOR, DEMOKRATSKA I CIVILNA KONTROLA**

### **Nadležnosti**

#### **Član 177**

Vojska je pod demokratskom i civilnom kontrolom.

Demokratsku i civilnu kontrolu Vojske vrše Skupština Crne Gore, Vlada Crne Gore i Savjet za odbranu i bezbjednost.

Nadzor nad Vojskom vrši Skupština Crne Gore preko nadležnog radnog tijela.

Godišnji izvještaj o ukupnom stanju u Vojsci ministar dostavlja na razmatranje nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore do kraja prvog kvartala naredne godine.

Na zahtjev nadležnog radnog tijela ministar dostavlja i posebne izvještaje o stanju u Vojsci.

Ministar, pored godišnjeg izvještaja o ukupnom stanju u Vojsci, podnosi i posebne izvještaje na zahtjev Savjeta za odbranu i bezbjednost.

## **XXIII. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA**

### **Vršenje nadzora**

#### **Član 178**

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

## **XXIV. FINANSIRANJE VOJSKE**

### **Sredstva**

#### **Član 179**

Sredstva za rad, programe i aktivnosti Vojske utvrđuju se u budžetu Crne Gore.

## **XXV. KAZNENE ODREDBE**

### **Prekršaji**

#### **Član 180**

Novčanom kaznom od trostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj fizičko lice:

- 1) koje nije u sastavu Vojske, a nosi vojnu uniformu ili djelove vojne uniforme (član 31 stav 2);
- 2) koje iznese vojnu knjižicu iz Crne Gore (član 167 stav 5).

## **XXVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Sticanje crnogorskog državljanstva kao uslov za službu u Vojsci**

#### **Član 181**

Licu u službi u Vojsci koje nema crnogorsko državljanstvo, a podnijelo je zahtjev za sticanje crnogorskog državljanstva do 15. avgusta 2008. godine, prestaje služba u Vojsci ako ne stekne crnogorsko državljanstvo u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Obrazovanje kao uslov za zadržavanje u službi**

#### **Član 182**

Profesionalni oficir koji se zatekao u službi u Vojsci na dan stupanja na snagu ovog zakona, a nije završio vojnu akademiju, odnosno koji nema odgovarajuće visoko obrazovanje, može se unapređivati najviše do čina kapetana.

### **Donošenje propisa**

#### **Član 183**

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Primjena propisa**

#### **Član 184**

Do donešenja propisa za sprovođenje ovog zakona primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

### **Prestanak ranijeg zakona**

#### **Član 185**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Vojsci Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 47/07).

### **Stupanje na snagu**

#### **Član 186**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-993/23  
Podgorica, 23. decembra 2009. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva  
Predsjednik,  
Ranko Krivokapić, s.r.